

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
	СТАТИСТИКА	
	Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
	Спеціальність:	075 «Маркетинг»
Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр	

1. Відомості про викладача

I. Особисті дані викладача:	
Прізвище, ім'я та по батькові	Штапір Ольга Миколаївна
науковий ступінь/ звання / посада	Викладач, спеціаліст вищої категорії, викладач -методист
II. Контактні дані викладача:	
- електронна пошта:	olgashtapir@gmail.com
- телефон та кабінет комісії:	+380689376693
- посилання на освітній контент дисципліни	
- сайт викладача / циклової комісії	
III. Місце та час проведення консультацій:	ауд.506, вівторок 13.00-15.00

2. Загальна інформація про дисципліну та її опис

I. Загальна інформація про дисципліну:			
назва дисципліни	Статистика		
статус дисципліни	нормативна	форма семестрового контролю	залік
форма навчання	денна		
курс та семестр	2курс; 4 семестр	загальний обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС/годинах	4/120
мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
кількість змістових модулів із розподілом обсягу годин	1/42 год; 2/78 год		
II. Опис дисципліни:			

АНОТАЦІЯ	<p>В системі економічної освіти “Статистика” є однією з основних дисциплін циклу загальної підготовки. Методи статистичного вимірювання і оцінювання явищ і процесів навколишнього світу, діагностика їхнього стану та моніторинг змін у часі, причинний аналіз впливу різних факторів застосовуються майже у всіх галузях знань. Загально визнана роль статистики у пізнанні закономірностей соціально-економічних явищ і процесів. Тому, підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі фінансів, банківської справи і страхування обов’язково передбачає опанування статистичними методами збирання, обробки та аналізу статистичної інформації, вміння професійно інтерпретувати результати статистичного дослідження та використовувати їх у системі управління. Навчальна дисципліна «Статистика» містить системне викладення статистичних методів, що застосовуються на основних стадіях будь-якого економіко-статистичного дослідження: збирання первинної інформації, її обробка на стані статистичного зведення, обчислення узагальнюючих показників для аналізу й прогнозування з використанням економіко-математичних методів, а також табличного та графічного методів. Програма вивчення навчальної дисципліни циклу професійної та практичної підготовки «Статистика» спрямована на вивчення принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунку показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів.</p>	
МЕТ А дисципліни	формування у студентів системи теоретичних і практичних знань про категорії та поняття статистики	
ЗАВДАННЯ дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> - вивчення методологічних засад організації статистичних спостережень, зокрема вибірових, систематизація та узагальнення статистичних даних; - логічне обґрунтування та алгоритм розрахунку різних за аналітичною функцією статистичних показників, зведених індексів і рейтингових оцінок; - вивчення методів аналізу закономірностей розподілу, оцінювання варіації, диференціації та концентрації явищ і процесів; - освоєння методів аналізу взаємозв’язків і оцінювання ефектів впливу факторів на варіацію і динаміку досліджуваних явищ; - оволодіння методами вимірювання інтенсивності динаміки, виявлення та екстраполяції тенденцій розвитку, оцінювання сезонних коливань; - набуття вмінь застосовувати графічно-візуальні методи узагальнення та аналізу даних 	
ЗВ’ЯЗКИ дисципліни	«Мікроекономіка», «Вища математика», «Економічна теорія»	«Гроші і кредит», «Фінанси», «Банківська система», «Страхування», «Облік та аналіз державних доходів і зборів», «Державне регулювання економіки», «Інвестування», «Фінансова політика України»

3. Компетентності та результати навчання формуванню яких сприяє дисципліна (за умови успішного вивчення здобувачем навчальної дисципліни)

КОМПЕТЕНТНОСТІ:	<p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу статистичної інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності у статистичній галузі. ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК 1. Здатність аналізувати статистичні події та явища з огляду на сучасні теоретичні</p>
-----------------	---

	<p>та методичні основи обліку і оподаткування.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання статистичних СК 5. Здатність оцінювати результати статистичної діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати обліково-аналітичні процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність статистичної інформації і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань</p>
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:	<p>РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних статистичних завдань у сфері обліку і оподаткування.</p> <p>РН 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств.</p> <p>РН 8. Формувати й аналізувати статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.</p> <p>РН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для розв'язання статичних задач з обробки даних у сфері обліку та оподаткування.</p> <p>РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.</p>

4. Політика дисципліни

Київському професійно-педагогічному коледжі імені Антона Макаренка
<https://kppk.com.ua/info/osvitniyproc.pdf>.

Політика дисципліни щодо:	
- дедлайнів та перескладання	Дотримання термінів графіку освітнього процесу щодо вивчення дисципліни Здобувачі освіти повинні мати активовану коледжанську пошту. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу завідувача відділення за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- академічної доброчесності	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).
- відвідування	Для здобувачів освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в коледжанських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.
- поведінки під час занять	Заборона запізнь, використання мобільних гаджетів не в навчальних цілях

5. Політика оцінювання

Мінімальна кількість балів, яку здобувач освіти має отримати для допуску до підсумкового контролю – 30 балів

5.1 Розподіл балів, які студенти отримують під час вивчення дисципліни

Вид та форма діяльності студентів за яку нараховуються бали *	Максимальна кількість балів
Робота на семінарських (практичних) заняттях	40
Виконання самостійної роботи	27
Підсумковий контроль (залік)	33
Загальна кількість балів	100

* Для отримання додаткових балів (за власним бажанням студента/ки або у випадку, якщо студентом/кою з поважних причин не набрано необхідної кількості балів) студент/ка можуть виконати одне з індивідуальних завдань, яке максимально може бути оцінене в 15 балів та / або пройти курс (один з рекомендованих) та за умови одержання сертифікату, отримати 10 балів.

5.2 Принцип розрахунку балів за роботу на семінарських (практичних) заняттях

За кожне семінарське (практичне) заняття студент/ка може отримати **4 бали за такі види діяльності:**

участь в занятті / виконання завдання:	
4 бали	активна участь в обговоренні питань; вірні та повні відповіді на питання; успішне виконання завдань
3 бали	активна / помірно активна участь в обговоренні питань; відповіді на питання вірні, проте мають певні неточності / відповіді не повні; виконані завдання мають певні неточності / незначні помилки або є виконані не в повному обсязі
2 бал	помірна участь в обговоренні питань; відповіді на питання поверхневі / мають суттєві неточності; виконані завдання мають суттєві неточності та / або виконані не в повному обсязі
1 бал	студент/ка відсутній/ня на занятті; завдання виконані не в повному обсязі
складання тесту:	
2 бали	якщо студент/ка відповіли вірно більш ніж на 80 % питань
1 бал	якщо студент/ка відповіли вірно більш ніж на 40 % питань
0 балів	студент/ка відповіли вірно на менш ніж 40 % питань

Середній бал отриманий на семінарських (практичних) заняттях дорівнює сумі всіх балів отриманих на семінарських (практичних) заняттях, поділений на 2.

Тобто $X = (ПР\ 1 + ПР\ 2 + ПР\ 3 + \dots + ПР\ 12) : 2$, де: X – середній бал; ПР 1, ПР 2 і т.д. – кількість балів за кожне практичне / семінарське заняття; 2 – коефіцієнт.

5.3 Принцип розрахунку балів за виконання самостійної роботи

За виконання самостійної роботи по темі студент/ка може отримати **3 бали:**

3 бали	робота задана вчасно, виконана якісно та в повному обсязі
2 бали	робота здана вчасно, але не в повному обсязі, якість виконання задовільна; робота виконана в повному обсязі та якісно, проте здана невчасно
1 бал	робота здана невчасно, виконана не в повному обсязі та неякісно
0 балів	робота відсутня

Середній бал за самостійну роботу дорівнює сумі всіх балів отриманих за виконану роботу, поділений на 2.

Тобто $X = (СРС\ 1 + СРС\ 2 + \dots + СРС\ 15) : 2$, де: X – середній бал; СРС 1, СРС 2 і т.д. – кількість балів за кожну самостійну роботу; 2 – коефіцієнт.

5.4 Принцип обрахунку підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка дорівнює сумі середнього балу за практичні / семінарські заняття та самостійну роботу, балу за індивідуальне завдання (якщо вони виконувалося) та балу за підсумкового контролю.

Середній бал отриманий за		Бал за індивідуальне завдання та / або курс*	Підсумковий контроль	Сума
діяльність на практичних / семінарських заняттях	самостійну роботу			
40	27	15	33	100

* якщо студент/ка його виконував/ла

5.5 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
100-90	A	відмінно
89-82	B	добре
81-75	C	
74-67	D	задовільно
66-60	E	
59-35	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
01-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Система контролю

Методи контролю	
поточного	підсумкового
<ul style="list-style-type: none"> - усне опитування, бесіда, дискусія; - тестування; - виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі; - розв'язання проблемних ситуацій; - презентація самостійної роботи; - інші 	<ul style="list-style-type: none"> - залік Відповідно переліку питань

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни

№	Назва теми та короткий зміст / зміст самостійної роботи	Форма діяльності / кількість годин	Терміни виконання
Змістовий модуль 1. Статичне спостереження			
1	<p>Тема 1. Статистика як наука. Предмет та основні завдання статистики. Поняття про статистику як науку. Організація статистичного обліку в Україні.</p> <p>Суть статистичних показників, їх властивості та види. Статистична сукупність, основні статистичні категорії.</p> <p>Статистика як наука. Предмет, методи та основні завдання статистики</p>	<p>Л: 4 год</p> <p>Пр: 2 год</p> <p>С\Р: 6 год</p>	
2	<p>Тема 2. Статистичні спостереження.</p> <p>Форми і види спостереження. План і програма статистичного спостереження. Помилки в статистичних спостереженнях. Контроль матеріалів спостереження.</p> <p>Статистичні спостереження.</p> <p>Статистичні спостереження, суть основних етапів. Види статистичної звітності, програмно-методологічні і організаційні питання статистичних спостережень.</p>	<p>Л: 6 год</p> <p>Пр: 2 год</p> <p>С\Р: 6 год</p>	

3	Тема 3. Зведення групування статичних даних. Суть статистичного зведення і групування. Основні завдання та види групування. Принципи формування груп. Ряди розподілу, принципи їх побудови. Статистичні таблиці та порядок їх складання. Зведення групування статичних даних. Основні питання методології статистичних групувань. Зміст особливостей аналітичного групування. Характеристика видів розподілу.	Л: 6 год Пр:4 год С\Р: 6 год	
Змістовий модуль 2. Абсолютні, відносні, середні величини.			
4	Тема 4. Абсолютні та відносні величини. Відносні величини, їх види і суть. Взаємозв'язок абсолютних та відносних величин. Графічне зображення абсолютних та відносних величин Абсолютні та відносні величини Значення і особливості відносних величин. Обчислення відносних величин. Основні вимоги при комплексном використанні абсолютних та відносних величин.	Л: 4 год Пр:2 год С\Р: 6 год	
5	Тема 5. Середні величини. Середня статистична величина, її суть і властивості. Види середніх величин і способи їх обчислення. Середня арифметична. Середня гармонічна. Середня хронологічна. Середня геометрична. Середня квадратична Середні величини Основні властивості статистичної середньої. Умови використання різних видів середніх величин. Основні показники варіації.	Л: 4 год Пр:2 год С\Р: 8 год	
6	Тема 6. Вибіркове спостереження. Поняття і суть вибіркового спостереження. Способи формування вибіркового спостереження. Обчислення помилок вибірки. Різновиди вибірок. Визначення обсягу вибірки Вибіркове спостереження. Суть вибіркового методу. Основні етапи здійснення вибіркового спостереження.	Л: 4 год Пр:2 год С\Р: 8 год	
7	Тема 7. Ряди розподілу. Характеристика рядів розподілу. Характеристика центру розподілу. Характеристика варіацій. Характеристика форм розподілу. Ряди розподілу. Виявлення закономірностей розподілу. Сутність моди і медіани	Л: 4 год Пр:2 год С\Р: 6 год	
8	Тема 8. Ряди динаміки. Ряди динаміки, їх суть і види. Аналітичні показники рядів динаміки. Середні показники динаміки. Характеристика основної тенденції розвитку рядів динаміки. Визначення обсягу вибірки Ряди динаміки. Ряди динаміки: Елементи рядів динаміки. Умори дотримання правил побудови рядів динаміки. Сезонні коливання	Л: 4 год Пр:2 год С\Р: 8 год	
9	Тема 9. Індeksi. Суть індєксів та їх призначення в статистиці. Види індєксів. Агрегатні індєкси, взаємозв'язок індєксів. Середньозважені індєкси. Індєкси середніх величин. Індєкси Індєкси завдання. Які вирішуються за допомогою індєксного методу. Особливості побудови індєксів	Л: 4 год Пр:2 год С\Р: 6 год	

8. Самостійна робота та/або індивідуальні завдання

Самостійна роботи

Самостійна робота здобувача освіти - форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота може здійснюватися у формі виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальні завдання

Для підвищення середнього балу по дисципліні студент може виконати індивідуальне завдання та/або пройти онлайн курс.

Індивідуальне завдання – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі освіти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються здобувачем освіти самостійно, але під керівництвом викладача.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	
I. Вимоги:	II. Оцінювання :
<p>1) індивідуальне завдання може бути виконане у формі*:</p> <ul style="list-style-type: none">– наукового реферату (з мультимедійною презентацією чи без такої);– наукової статті;– творчої роботи (творчий реферат з ілюстраціями, відео тощо);– конспекту лекції з підсумковим опитуванням (тести до лекції на базі її змісту; кросворд по темі; практичне завдання по темі; ребуси тощо);– сценарію ділової гри;– коміксу (за умови повного розкриття теми);– проекту (тематику та вимоги, надає викладач). <p>2) індивідуальне завдання виконується з дотриманням політики академічної доброчесності та дедлайнів.</p> <p><i>*Детальні вимоги щодо кожної форми можна дізнатися у викладача.</i></p>	<p>Індивідуальне завдання оцінюється враховуючи:</p> <ul style="list-style-type: none">- якість його виконання (науковість / креативність, дотримання вимог щодо структури, обсягу тощо),- дотримання політики академічної доброчесності та дедлайнів,- повноту розкриття тематики,- якість представлення результатів (якщо це передбачено умовами виконання індивідуального завдання). <p>Максимальна кількість балів – 15.</p>
КУРСИ	
I. Вимоги та перелік	II. Оцінювання
<p>1. Онлайн курси загального та професійного спрямування, які допоможуть розвинути окремі загальні та/або професійні компетентності.</p> <p>2. Перелік курсів надається викладачем.</p> <p>3. Студент може пройти будь-яку кількість курсів, але зарахований буде лише один.</p>	<p>За проходження онлайн курсу, за умови отримання відповідного сертифікату, студент може отримати додаткові бали.</p> <p>Максимальна кількість балів - 10</p>

9. Питання до заліку

Перелік орієнтовних питань, які виносяться на підсумковий контроль

1. Статистика як наука.
2. Предмет, метод та основні завдання статистики.
3. Поняття про статистику як науку.
4. Організація статистичного обліку в Україні.
5. Суть статистичних показників, їх властивості та види.
6. Характеристика історії виникнення статистики.
7. Основні види статистичної закономірності.
8. Суть статистичної методології.
9. Органи державної статистики.
10. Статистичне спостереження.
11. Поняття про статистичні спостереження.
12. Форми і види спостережень.
13. План і програма статистичного спостереження.
14. Основні етапи статистичного спостереження.
15. Характеристика видів статистичної звітності.
16. Помилки в статистичних спостереженнях.
17. Контроль матеріалів спостереження.
18. Зведення та групування статистичних даних.

19. Суть статистичного зведення і групування.
20. Основні завдання та види групування.
21. Принципи формування груп.
22. Ряди розподілу, принципи їх побудови.
23. Статистичні таблиці та порядок їх складання.
24. Основні питання методології статистичних групувань.
25. Особливості аналітичного групування.
26. Види рядів розподілу.
27. Вторинне групування, його суть.
28. Абсолютні та відносні величини.
29. Абсолютні величини, їх суть та одиниці вимірювання.
30. Відносні величини, їх види і суть.
31. Взаємозв'язок абсолютних та відносних величини.
32. Графічне зображення абсолютних та відносних величин.
33. Види абсолютних величин.
34. Значення і особливості відносних величин.
35. Обчислення відносних величин.
36. Основні вимоги при комплексного використанні абсолютних та відносних величин.
37. Середні величини.
38. Середня статистична величина, її суть і властивості.
39. Види середніх величин і способи їх обчислення.
40. Середня арифметична.
41. Основні властивості статистичної середньої.
42. Середня гармонічна.
43. Середня хронологічна.
44. Середня геометрична.
45. Середня квадратична.
46. Основні показники варіації.
47. Умови використання різних видів середніх величин.
48. Вибіркове спостереження.
49. Поняття і суть вибіркового спостереження.
50. Способи формування вибіркового спостереження.
51. Суть вибіркового методу.
52. Характеристика рядів розподілу.
53. Характеристика центру розподілу.
54. Виявлення закономірності розподілу.
55. Сутність моди і медіани.
56. Ряди динаміки.
57. Ряди динаміки, їх суть і види.
58. Аналітичні показники рядів динаміки.
59. Елементи рядів динаміки.
60. У мови дотримання правил побудови рядів динаміки.
61. Індокси.
62. Суть індоксів та їх значення в статистиці.
63. Види індоксів.
64. Агрегатні індокси, взаємозв'язок індоксів.
65. Індокси середніх величин.
66. Завдання, які вирішуються за допомогою індоксного методу.
67. Особливість побудови індоксів

10. Рекомендовані джерела

10.1 Основні джерела:

1. Єгорова О., Опря А., Дорогань Л. Статистика Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2019.
2. Кушнір Н., Кузнєцова Т., Статистика - К.: Центр учбової літератури, 2019, 208 с.
3. Мармоза А.Т. Економічна статистика: Центр навчальної літератури, 2017. – 602с.

4. Мармоза А.Т. Практикум з теорії статистики: Центр навчальної літератури, 2017. – 484с.
5. Мармоза А.Т. Теорія статистики: Центр навчальної літератури, 2019. –592с.
6. Матковський С.О. Статистика підприємств: Правова єдність, 2016. – 560с.
7. Ткач Є., Сторожук В. Загальна теорія статистики: Центр навчальної літератури, 2017. – 442с.
8. Чекотовський Е. Статистичні методи. Історія і теорія -К: Знання , 2016 -191с.

10.2 Допоміжні джерела:

1. Долгова В. Н. Статистика: книга і практикум / В. Н. Долгова, Т. Ю. Медведєва. — 2-е вид.,:Юрайт, 2019. — 626 с.
2. Кремень В. М., Кремень О. І. Фінансова статистика навч. посіб. - К : «Центр учбової літератури», 2014. - 368 с.
3. Мармоза А. Т. Теорія статистики підручник - 2-ге вид. перероб. та доп . - К.: "Центр учбової літератури", 2013. - 592 с.
4. Опря А. Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань). Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2012.- 448 с
5. Трофімова Г.Г. Правова статистика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2018. – 75 с.
6. Харченко Л. П. Історія статистики. Розвиток методології статистичної науки: Навчальний посібник. –НГУЭУ, 2005. – 144 с.
7. Штапір О.М. Економічне знання як невід’ємна складова професійної компетентності // Неперервна педагогічна освіта ХХІ століття. Збірник матеріалів XVII Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. П. Рудницької. Випуск 3 (15). – Київ, 2020. – С. 88-90.
8. Штапір О.М. Формування економічної культури майбутніх фахівців робітничих професій // Неперервна педагогічна освіта ХХІ століття. Збірник матеріалів XVI Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. П. Рудницької. Випуск 2 (4). – Київ, 2018. – С. 22-24.

10.3 Інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua>
2. <https://www.liga.com.ua>
3. <http://www.ukrstat.gov.ua>